

فرصت سوزی با نادیده گرفته شدن استعدادها

۳ میلیون جوان ایرانی در بازه سنی ۱۵ تا ۲۲ سال، نه درس می خوانند و نه مهارتی می آموزند، آنها حتی به دنبال این نیستند که کار کنند؛ آماري که اخيرا معاون پژوهش فني و حرفه‌اي به آن اشاره کرده است. بی‌شک با رها کردن این جوانان بی مهارت به حال خود، آینده تلخ و بوجی برای شان رقم می خورد، در صورتی که اگر استعداد هر یک از آنها کشف می شد و در مسیر درست قرار می گرفتند، امروز هر کدامشان در جامعه، حرفی برای گفتن داشتند. فقط کافی بود کمی به آنها و استعدادشان توجه می شد و آموزش‌های لازم در اختیارشان قرار می گرفت، آن وقت بود که برای رسیدن به رویایی که در سر داشتند، به تکاپو می افتادند و از این سر در گمی که امروز مبتلا به آن شده‌اند، نجات پیدا می کردند.

- گپ و گفت با جوانانی که انگیزه و هدف خود را از دست داده‌اند نشان می دهد آنها در دوران مدرسه شان میل و رغبت زیادی برای پیشرفت داشته و رؤیاهای زیادی را در سر می پرورانده‌اند، اما از آنجا که در مسیر درستی قرار نگرفته‌اند، بی هدف زندگی شان را سپری می کنند

- معاون پژوهش فنی و حرفه‌ای: ترویج فرهنگ مهارت آموزی در کشور از اهمیت بالایی برخوردار است و معتقدم پول پاشی و مدرک گرایی به ایجاد شغل منجر نمی شود. بی شک مسیر اشتغال از مهارت آموزی می گذرد

شهرزاد ۲۱ ساله: کاردانی رشته شیمی را گرفته‌ام، نه مهارتی بلدم و نه مدرک به دردم می خورد! یک سالی می شود در خانه مانده‌ام و اصلا میلی به امتحان یک شغل یا رشته دانشگاهی دیگر ندارم

کیوان ۲۲ ساله: رؤیاهای زیادی داشتم و در آزمون ربوکاپ مدرسه قبول شدم، اما برای کسی مهم نبود و اصلا کسی مع رانندگی وارد دانشگاه شدم تا آثاری نمی بخوانم، اما شهریه، شاغل بودن و دور بودن مسیر دانشگاه و خانه باعث شد از کردوی آنها بمانم

۳ میلیون جوان بی مهارت را رها کرده ایم

اطرافمان جوانانی هستند که بی هدف، روزشان را شب می کنند و انگیزه‌ای برای اینکه سرکار بروند یا درس بخوانند، ندارند. آنها خودشان هم نمی دانند چه کاری انجام دهند، برای شان بهتر است و انقدر نسبت به آینده ناامیدند که حتی بیکاری را به کار کردن با حقوق کم ترجیح می دهند! این افراد حتی دل شان نمی خواهد ادامه تحصیل دهند یا مهارتی را بیاموزند، حالا یا از پس هزینه های آن بر نمی آیند یا مهارت آموزی و تحصیل را راهی برای نجات زندگی خود نمی دانند. متأسفانه زندگی این جوانان در حال تباه شدن است و به نظر می رسد هیچ برنامه‌ای برای نجات آنها از این تباهی وجود ندارد.

اخیراً معاون پژوهش فنی و حرفه‌ای اعلام کرده است ۳ میلیون جوان ایرانی که در بازه سنی ۱۵ تا ۲۴ سال هستند، نه تحصیل می کنند، نه شغلی دارند و نه مهارتی می آموزند. در واقع این جوانان دغدغه‌ای برای پیشرفت یا رسیدن به جایگاه بهتری ندارند و انگیزه خود را برای ساخت آینده‌ای بهتر از دست داده‌اند. به عقیده برخی از جامعه‌شناسان وجود چنین افرادی می تواند جامعه را با بحران مواجه کند چراکه آنها بیشتر از هر کس دیگری در معرض بزهکاری، اعتیاد به مواد مخدر و ارتکاب اعمال مجرمانه قرار دارند.

رؤیاهایی که بوج شد

شهرزاد دختری ۲۱ ساله و ساکن تهران است، او که در حال حاضر هیچ برنامه‌ای برای زندگی اش ندارد، به «جوان» می گوید: «دوران مدرسه که تمام شد و مدرک پیش دانشگاهی ام را گرفتم، کنکور دادم اما نمی دانستم سراغ چه رشته‌ای در دانشگاه بروم، از آنجا که رشته شیمی دانشگاه آزاد را قبول شده بودم در همین رشته ثبت نام کردم، وقتی دو ترم از درسم گذشت، فهمیدم که این رشته به دردم نمی خورد و فقط آن را تا کاردانی ادامه دادم. حالا نه مهارتی بلدم و نه مدرک کاردانی شیمی به دردم می خورد! یک سالی می شود که در خانه مانده‌ام و اصلا میلی به امتحان یک شغل یا رشته دانشگاهی دیگر هم ندارم.»

کیوان هم که پسر ۲۲ ساله است درباره گم کردن هدف زندگی خود به «جوان» می گوید: «در دوران مدرسه رؤیاهای زیادی داشتم و رسیدن به شغل و درآمدی زیاده از سر می گذراندم. درسم خوب بود و در آزمون ربوکاپ مدارس قبول شدم، می خواستم از همین رشته که در آن استعداد داشتم، برای رسیدن به ثروت و جایگاه مناسب در جامعه استفاده کنم. می خواستم برای بهتر شدن وضعیت جامعه قدمی بردارم و برای خانواده ام مفید باشم، اما انگار اینها برای کسی مهم نبود و اصلا کسی من را ندید، چراکه هیچ کلاسی برای پیشرفت من در این رشته بر گزار نکردند و همه چیز یک باره فراموش شد.» او ادامه می دهد: «بعد از اتمام دوران مدرسه، شنیده بودم که رشته آبی تی بازار کار مناسبی دارد و برای همین وارد دانشگاه شدم تا آبی تی بخوانم، اما از آنجا که همزمان شاغل بودم و باید شهریه دانشگاه را تأمین می کردم، به علاوه اینکه مسیر دانشگاهی که در آن قبول شده بودم هم از خانه و محل کار دور بود، نتوانستم به هر دوی آنها برسیم. حالا مدتی است سرکار نمی روم و بدون هیچ هدفی در خانه مانده‌ام. بدتر اینکه توان از شروع کردن را ندارم. من نتوانستم در مسیر تحصیلی و شغلی موفق عمل کنم و حالا شصه فردی سالمند هستم که هیچ امیدیه به آینده ندارد.»

گیوگفت با جوانانی که انگیزه و هدف خود را از دست داده‌اند، نشان می دهد آنها در دوران مدرسه شان میل و

رغبت زیادی برای پیشرفت داشته و رؤیاهای زیادی را در سر می پرورانده‌اند، اما از آنجا که در مسیر درستی قرار نگرفته و به دلیل سختی های پیش آمده با شکست مواجه شده‌اند، انگیزه شان را از دست داده‌اند و بی هدف زندگی شان را سپری می کنند.

خطری که جدی گرفته نمی شود

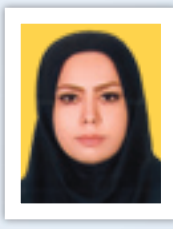
هفته گذشته بود که علی حسین شهریور، معاون پژوهش فنی و حرفه‌ای با اشاره به اینکه خطری برای کشور وجود دارد که جدی گرفته نمی شود، گفت: «از هر پنج نفر جوان ۱۵ تا ۲۴ ساله یک نفر، نه در حال تحصیل، نه در حال اشتغال و نه در حال مهارت آموزی است. به این ترتیب حدود ۳ میلیون جوان ایرانی این وضعیت را دارند که اصلاً حتماً NEET خوانده می شوند. اگر سیاستگذاران همین امروز به فکر مهارت آموزی و اشتغال آنها نباشند، در آینده کشور

مشکلات مالی باید برطرف شود. به بیان اینکه گاهی مشکلات مالی مانع پیشرفت و شکوفایی استعداد نوجوانان و جوانان می شود، می گوید: «تحصیل و مهارت آموزی باید به شدت ارزان و رایگان باشد تا همه بتوانند از آن استفاده کنند. در این زمینه سازمان‌ها و ارگان‌های دولتی باید به کمک افراد بروند. مگر نه اینکه جوانان و نوجوانان قرار است آینده کشور را بسازند، پس اگر آمار بیکاری، خودکشی و افسردگی در میان این گروه زیاد شود، قطعاً باید هزینه‌های گرانی را بابت آن در آینده بپردازیم.»

این روان شناس با بیان اینکه گاهی مشکلات مالی مانع پیشرفت و شکوفایی استعداد نوجوانان و جوانان می شود، می گوید: «تحصیل و مهارت آموزی باید به شدت ارزان و رایگان باشد تا همه بتوانند از آن استفاده کنند. در این زمینه سازمان‌ها و ارگان‌های دولتی باید به کمک افراد بروند. مگر نه اینکه جوانان و نوجوانان قرار است آینده کشور را بسازند، پس اگر آمار بیکاری، خودکشی و افسردگی در میان این گروه زیاد شود، قطعاً باید هزینه‌های گرانی را بابت آن در آینده بپردازیم.»

پرویز رزاقی، مشاور تربیتی، وقتی یک نوجوان یا جوان از مهارت کافی برخوردار باشد و خودش و دنیا پیش را کشف کند، درگیر بی انگیزگی نمی شود. باید مسئولان امر با شناسایی افرادی که نه کار می کنند، نه درس می خوانند و نه مهارتی حاصل می کنند، برای رفع این مشکل راهکار پیدا کنند.

ساناز طغرائی، روان شناس، تحصیل و مهارت آموزی باید به شدت ارزان و رایگان باشد تا همه بتوانند از آن استفاده کنند. مگر نه اینکه جوانان کشور را بسازند، پس اگر بیکاری، خودکشی و افسردگی در میان این گروه زیاد شود، قطعاً باید هزینه‌های گرانی را بابت آن در آینده بپردازیم.

آشکار می کند، اما اقدامات انجام شده تاکنون کافی نبوده و نیست.»

این مقام مسئول اظهار داشت: «ترویج فرهنگ مهارت آموزی در کشور از اهمیت بالایی برخوردار است و معتقدیم پول پاشی و مدرک گرایی به ایجاد شغل منجر نمی شود. بی شک مسیر اشتغال از مهارت آموزی می گذرد.»

مهارت آموزی باید رایگان باشد

اما چرا یک نوجوان یا جوان تصمیم می گیرد هیچ فعالیتی نداشته باشد و تکاپوی خود را برای پیشرفت از دست می دهد؟

در این رابطه ساناز طغرائی، روان شناس به «جوان» می گوید: «احساس بوجی و از دست دادن علاقه در جنبه‌های مختلف زندگی نوجوانان و جوانان تأثیر

بزرگ‌ترین عامل بی‌هدفی و بی‌انگیزگی در نوجوانان و جوانان است. در حالی که نوجوانان و جوانان در این سنین باید به دنبال کشف توانمندی‌های خود و تعیین اهداف باشند، اما در واقعیت این اتفاق نمی‌افتد. در حالی که نوجوانان و جوانان باید به دنبال کشف توانمندی‌های خود و تعیین اهداف باشند، اما در واقعیت این اتفاق نمی‌افتد.

هزینه گزافی خواهد داد.»

در حالی معاون پژوهش فنی و حرفه‌ای شاخص NEET، یعنی جوانان ۱۵ تا ۲۴ سالگی که نه شاغلند و نه محصل را ۲۰ درصد اعلام می کند که سال گذشته وزارت رفاه از شاخص را ۷۷ درصد تعیین کرده بود، البته همان روزها مرکز آمار نیز این آمار را ۲۹ درصد دانست، بعد از آن مرکز آمار توضیحاتی را در رابطه با اختلاف این آمار به وزارت رفاه ارائه کرد، اما این توضیحات شفاف و روشن نبود. در چنین شرایطی اگر حتی آمار حداقلی، یعنی همان ۲۰ درصد در نظر گرفته شود هم یک زنگ هشدار جدی و خطرناک به حساب می آید، بنابراین باید ارگان‌ها و نهادهای مرتبط با حوزه جوانان چاره‌ای برای بهبود وضعیت موجود بیاندیشند.

پول پاشی و مدرک گرایی شغل ایجاد نمی کند

آقای شهریور در رابطه با نقش مدارس در کاهش یا افزایش شاخص NEET نیز گفت: «هرس‌ها نشان می دهد نیروی کار به مهارت‌هایی متفاوت با مهارت قبلی نیاز دارد. رویکرد برنامه درسی مبتنی بر شایستگی را هرچند مناسبی جهت آموزش نیروی کار ما هر است. کار شایسته، کلید پایان دادن به فقر است. اصلاً قلب دنیای کار، مهارت است. خوشبختانه مجلس و شورای نگهبان صدای مهارت را شنیدند و پس از قریب ۵۰ سال اساسنامه سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور تصویب شد. این اقدام ارزش، فرصت‌ها و مزیت‌ها را که توسعه مهارت آموزی برای جامعه به از معنای می آورد،